

МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ЕКОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

Кафедра соціальної медицини та гуманітарних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я»

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський) рівень

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 221 Стоматологія

КУРС 3

Київ 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Соціальна медицина, громадське здоров'я
Викладач	Доан С.І.
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	45 годин/ 1,5 кредити ECTS
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Соціальна медицина та громадське здоров'я» належить до циклу професійної підготовки студентів стоматологічного факультету та є невід'ємною складовою формування профілактичного, аналітичного й управлінського мислення майбутнього лікаря-стоматолога.</p> <p>Предметом вивчення є закономірності формування та збереження здоров'я населення, вплив соціальних, економічних, медико-демографічних, екологічних і поведінкових чинників на стан здоров'я, а також система організації медичної допомоги та профілактики на рівні громади, регіону і держави.</p> <p>Курс спрямований на опанування студентами знань і навичок щодо аналізу стану здоров'я населення, оцінки ефективності медичних і профілактичних заходів, визначення пріоритетних проблем громадського здоров'я, управління ризиками для здоров'я, планування профілактичних програм і застосування принципів доказової медицини в практиці охорони здоров'я.</p> <p>Під час вивчення дисципліни студенти знайомляться з методами медичної статистики, епідеміологічного аналізу, медико-соціального моніторингу, а також із принципами функціонування системи охорони здоров'я України, її реформування та інтеграції до міжнародних стандартів (WHO, EU).</p> <p>Особлива увага приділяється питанням громадського здоров'я у стоматології — вивченню епідеміології стоматологічних захворювань, оцінці факторів ризику, плануванню профілактичних програм у дитячих колективах, аналізу якості стоматологічної допомоги та медичних послуг.</p> <p>Вивчення курсу формує у майбутніх стоматологів системне бачення здоров'я як суспільної цінності, здатність аналізувати і прогнозувати вплив соціальних факторів на стан здоров'я населення, організувати профілактичну діяльність, працювати в мультидисциплінарній команді, орієнтуючись на принципи доказової, етичної та соціально відповідальної медицини.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання дисципліни «Соціальна медицина та громадське здоров'я» є формування у студентів системного бачення закономірностей формування, збереження й зміцнення здоров'я населення, розуміння ролі соціальних, економічних, екологічних та поведінкових факторів, а також оволодіння методами аналізу здоров'я населення і планування профілактичних заходів у стоматологічній практиці.</p> <p>Предметом дисципліни є вивчення впливу соціально-економічних та медико-біологічних факторів на стан здоров'я населення, закономірностей його формування, методів оцінки, управління факторами ризику, а також організація системи охорони здоров'я і профілактичної роботи на рівні індивіда, громади та держави.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до аналізу, синтезу, критичного мислення. 2. Здатність застосовувати знання на практиці. 3. Знання етичних норм, соціальної відповідальності лікаря. 4. Здатність працювати в команді, комунікувати з пацієнтами та колегами. 5. Здатність до навчання, використання інформаційних технологій. 	

Фахові компетентності:

1. Уміння аналізувати стан здоров'я населення за соціальними та медичними показниками.
2. Здатність проводити медико-статистичні дослідження та інтерпретувати їх результати.
3. Уміння визначати вплив факторів навколишнього середовища на здоров'я людини.
4. Здатність планувати та впроваджувати профілактичні заходи у стоматологічній практиці.
5. Розуміння ролі стоматолога у системі громадського здоров'я та профілактики.

Результати навчання :

- Аналізувати соціальні детермінанти здоров'я.
- Розраховувати основні показники здоров'я населення.
- Оцінювати вплив факторів навколишнього середовища на здоров'я людини.
- Визначати основні напрями профілактики захворювань у стоматологічній практиці.
- Працювати з нормативно-правовими документами у сфері охорони здоров'я.
- Використовувати статистичні дані для обґрунтування рішень у сфері профілактики.
- Виявляти та оцінювати ризики для здоров'я у громадах.
- Формувати навички міждисциплінарної співпраці у сфері громадського здоров'я.

5. Організація навчання курсу*Обсяг курсу*

<i>Вид заняття</i>	<i>Загальна кількість годин 45</i>
Лекції	10
Практичні (семінарські) заняття	25
Самостійна робота	10

Ознаки курсу

Семестр 6	Спеціальність 221 Стоматологія	Курс (рік навчання) 3-й	Нормативна дисципліна
-----------	-----------------------------------	-------------------------------	-----------------------

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№	Тема лекції	Кільк. годин
1	Вступ до соціальної медицини. Поняття про громадське здоров'я	2
2	Здоров'я населення та його соціальні детермінанти.	2
3	Показники стану здоров'я населення. Медична статистика.	2
4	Система охорони здоров'я України: структура, принципи управління.	2
5	Громадське здоров'я у стоматології: профілактика стоматологічних хвороб.	2
	ВСЬОГО:	10

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	ТЕМА	Кільк. годин
1	Предмет, методи і завдання соціальної медицини.	2
2	Методи медико-статистичних досліджень.	2
3	Оцінка здоров'я дитячого та підліткового населення	3
4	Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань.	3
5	Гігієнічна оцінка факторів навколишнього середовища.	3

6	Аналіз стоматологічного здоров'я населення.	3
7	Організація стоматологічної допомоги населенню.	3
8	Роль лікаря-стоматолога у системі громадського здоров'я.	3
9	Підсумкове інтегроване заняття (ситуаційні задачі, тест).	3
	ВСЬОГО:	25

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

№	ТЕМА	Кільк. годин
1	Історія розвитку соціальної медицини та громадського здоров'я.	2
2	Стандарти та нормативи охорони здоров'я в Україні	2
3	Показники здоров'я та фактори ризику серед населення України.	2
4	Профілактика стоматологічних захворювань як складова громадського здоров'я..	2
5	Підготовка до підсумкового контролю..	2
	ВСЬОГО:	10

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Поточний контроль здійснюється на основі контролю теоретичних знань, навичок і вмінь на практичних заняттях. Самостійна робота студента оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності; б) індивідуальне усне опитування, співбесіда; в) розв'язання типових розрахункових задач; д) контроль практичних навичок; е) розв'язання типових задач з термохімії, кінетики реакцій і теорії розчинів. <p>Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p>Підсумковий контроль успішності навчання проводиться у вигляді диф.заліку усно.</p> <p><i>Для дисциплін, формою підсумкового контролю яких є диф.залік:</i></p> <p><i>Оцінювання поточної навчальної діяльності.</i> Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою оцінювання. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент повинен отримати оцінку з кожної теми (на кожному занятті з практичної підготовки) . Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали. Підсумкова оцінка за поточну навчальну діяльність визнається як середнє арифметичне (сума оцінок за кожне заняття ділиться на кількість занять у семестрі) та переводиться у бали за Таблицею 2.</p> <p><i>Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до ПК становить 120 балів.</i></p>
-----------------------------------	---

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Таблиця 2. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багато бальну шкалу (для дисциплін, що завершуються Іспитом)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	4,45	107	3,91	94	3,37	81
4,95	119	4,41	106	3,87	93	3,33	80
4,91	118	4,37	105	3,83	92	3,29	79
4,87	117	4,33	104	3,79	91	3,25	78
4,83	116	4,29	103	3,74	90	3,2	77
4,79	115	4,25	102	3,7	89	3,16	76
4,75	114	4,2	101	3,66	88	3,12	75
4,7	113	4,16	100	3,62	87	3,08	74
4,66	112	4,12	99	3,58	86	3,04	73
4,62	111	4,08	98	3,54	85	3	72
4,58	110	4,04	97	3,49	84	Менше 3	Недост атньо
4,54	109	3,99	96	3,45	83		
4,5	108	3,95	95	3,41	82		

Максимальна кількість балів, яку можна брати студент під час підсумкового контролю засвоєння студентом знань, становить 80 балів.

Таблиця 3. Шкала оцінювання диференційованого (іспиту)заліку:

Національна шкала	Бальна шкала
«5»	70-80
«4»	60-69
«3»	50-59

Оцінювання підсумкового контролю вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 60% від максимальної суми балів (для 200-бальної шкали – не менше 50 балів).

Кінцева кількість балів, яку студент набрав з дисципліни визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (Таблиця 2) та за підсумковий контроль (диференційований залік, іспит) (Таблиця 3).

Умови допуску до підсумкового контролю

Семестровий контроль передбачений у формі заліку. Передбачає підсумкову оцінку у 200-бальній шкалі як сума оцінок за поточний контроль знань (усне опитування, письмове опитування, тести), результатів складання 2-х змістових модулів.

7. Політика курсу

Організація навчального процесу здійснюється із застосуванням Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт. Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: підручник / За ред. В.Ф. Москаленка. – К.: Медицина, 2022.
2. Громадське здоров'я: підручник / За ред. О.М. Голубчик. – К.: ВСВ «Медицина», 2023.
3. Національні керівництва ВООЗ з громадського здоров'я. – Geneva: WHO, 2023.

Додаткова:

1. Загальна та соціальна гігієна: метод. посіб. / За ред. І.Я. Кривди. – Львів, 2022.
2. World Health Organization. *Global Health Observatory Data Repository*. – WHO, 2024.
3. Звіт МОЗ України про стан здоров'я населення. – Київ, 2023.